

ที่ กษ 1212/๖๙

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ 10200

๒๑ กุมภาพันธ์ 2552

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติกำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน ในท้องที่จังหวัดปราจีนบุรี ลำพูน กระปี และร้อยเอ็ด จำนวน 4 ฉบับ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐธรรมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตามบัญชีเอกสารที่แนบ

1. ความเป็นมา

1.1 มาตรา 25 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 เดิมให้กำหนดเขตปฏิรูปที่ดินโดยถือเขตอำเภอเป็นหลัก ต่อมามีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 ให้กำหนดเฉพาะที่ดินที่จะดำเนินการปฏิรูปที่ดิน เว้นแต่ในกรณีที่จำเป็นจะถือเขตของตำบลหรืออำเภอเป็นหลักก็ได้ ซึ่งพื้นที่ที่ประกาศเขตปฏิรูปที่ดินครอบคลุมทั้งอำเภอ รวมทั้งพื้นที่ที่ได้รับความเห็นชอบให้ประกาศเขตทั้งอำเภอไปก่อน ตามมติคณะกรรมการรัฐธรรมนตรี เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2534 (สิ่งที่ส่งมาด้วย 1) มีทั้งสิ้น 254 อำเภอ 46 จังหวัด

1.2 เมื่อมีพระราชบัญญัติกำหนดเขตปฏิรูปที่ดินแล้ว ไม่ว่าจะเป็นพื้นที่ที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เข้าไปดำเนินการแล้วหรือยังไม่ได้เข้าไปดำเนินการก็ตาม พนักงานเจ้าหน้าที่จะออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินให้แก่ราษฎรที่ครอบครองและทำประโยชน์อยู่ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับไม่ได้ ถ้าราษฎรตั้งกล่าวไม่ได้แจ้งการครอบครองตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497 หรือมิได้แจ้งความประสงค์จะได้สิทธิในที่ดิน ตามมาตรา 27 ตรี แห่งประมวลกฎหมายที่ดินไว้ก่อนมีการกำหนดเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (สิ่งที่ส่งมาด้วย 2)

1.3 ราษฎรไม่สามารถร้องขอให้ออกเอกสารสิทธิ์ตามประมวลกฎหมายที่ดินได้ จึงมีการร้องเรียนเป็นจำนวนมาก และมีการร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ ซึ่งได้เสนอความเห็นให้ นายกรัฐมนตรีสั่งการให้กระทรวงมหาดไทย (กรมที่ดิน) และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ส.ป.ก.) ร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาที่ดินที่ ส.ป.ก. ไม่ประสงค์จะดำเนินการออกเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อที่กรมที่ดินจะได้พิจารณาดำเนินการออกเอกสารสิทธิ์แก่ราษฎรผู้มีสิทธิในที่ดินตามอำนาจหน้าที่ต่อไป (สิ่งที่ส่งมาด้วย 3)

1.4 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีคำสั่งที่ 223/2544 สั่ง ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 2544 แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาที่ดินที่ ส.ป.ก. ไม่ประสงค์จะดำเนินการปฏิรูปที่ดินให้ ส.ป.ก. กำหนดเขตปฏิรูปที่ดินใหม่ โดยให้คงไว้เฉพาะเขตดำเนินการเท่านั้น (สิ่งที่ส่งมาด้วย 5)

1.5 มติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ 5/2546 เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2546 เห็นชอบให้ดำเนินการปรับปรุงแนวเขตปฏิรูปที่ดิน ตามมติคณะกรรมการกันเข้า ตามข้อ 1.4 (สิ่งที่ส่งมาด้วย 6)

1.6 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดย ส.ป.ก.จัดทำร่างพระราชบัญญัติกำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน ในท้องที่จังหวัดกระบี่ ร้อยเอ็ด เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2548 จังหวัดลำพูน เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2548 และจังหวัดปราจีนบุรี เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2548

1.7 วันที่ 16 มิถุนายน 2549 สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีส่งคืนร่างพระราชบัญญัติให้ ส.ป.ก. เนื่องจากมีการยุบสภา และให้รอเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีชุดใหม่

1.8 ส.ป.ก.ส่งแผนที่ท้ายร่างพระราชบัญญัติให้จังหวัดปราจีนบุรี ลำพูน กระบี่ และร้อยเอ็ด ตรวจสอบแนวเขตปีกรอง และพื้นที่ดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วน และจัดทำร่างพระราชบัญญัติเพื่อนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีชุดใหม่

2. แนวทางการดำเนินการ

เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการร้องเรียนของราษฎรในการร้องขอให้ออกเอกสารสิทธิ์ตามประมวลกฎหมายที่ดินที่ ส.ป.ก.กำหนดเขตปฏิรูปที่ดินครอบคลุมทั้งอำเภอ ประกอบกับให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของมาตรา 25 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532 ดังนี้ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 25 วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ส.ป.ก. จึงได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติกำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน ในท้องที่จังหวัดปราจีนบุรี ลำพูน กระบี่ และร้อยเอ็ด จำนวน 4 ฉบับ เพื่อยกเลิกพระราชบัญญัติกำหนดเขตปฏิรูปที่ดินที่ประกาศเขตปฏิรูปที่ดินครอบคลุมทั้งอำเภอ จำนวน 5 ฉบับ ดังนี้ (สิ่งที่ส่งมาด้วย 7-11)

1. พระราชบัญญัติกำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่กิ่งอำเภอนาดี อำเภอภูนทราย และอำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2518

2. พระราชบัญญัติกำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่อำเภอโคกปีบ จังหวัดปราจีนบุรี ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2528

3. พระราชบัญญัติกำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2525

4. พระราชบัญญัติกำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่อำเภอเขاضนม จังหวัดกระบี่ ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2531

5. พระราชบัญญัติกำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2534

3. ประเด็นที่เสนอให้พิจารณา

ขอเสนอร่างพระราชบัญญัติกำหนดเขตที่ดิน จำนวน 4 ฉบับ คือ

1. ร่างพระราชบัญญัติกำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่ตำบลบุพราหมณ์ ตำบลนาดี ตำบลทุ่งโพธิ์ ตำบลสำพันตา ตำบลแก่งตินสอ อำเภอนาดี ตำบลหนองกี่ ตำบลบ้านนา ตำบลวังตะเคียน ตำบลย่านรี ตำบลเขามัยแก้ว ตำบลวังท่าช้าง อำเภอบินทร์บูรี ตำบลบางพลวง ตำบลบางปลาแร้า ตำบลกระทุมแพ้ว ตำบลบางงาม ตำบลบางยาง อำเภอบ้านสร้าง และตำบลไผ่จะเด้อด ตำบลคุ้ล้ำพัน ตำบลโคกใหญ่ อำเภอครึ่งเหลา จังหวัดปราจีนบูรี ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ.

2. ร่างพระราชบัญญัติกำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่ตำบลน้ำดิน ตำบลนครเจดีย์ ตำบลมะกอก อำเภอป่าช้าง และตำบลเหล่ายาว อำเภอบ้านโยง จังหวัดลำพูน ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ.

3. ร่างพระราชบัญญัติกำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่ตำบลเขิดิน ตำบลหนองน้ำเขา ตำบลพรุเตี้ยว ตำบลสินปุน ตำบลเขاضนม และตำบลโคกหาร อำเภอเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ.

4. ร่างพระราชบัญญัติกำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่ตำบลคำนาดี ตำบลหนองใหญ่ ตำบลนาอุดม ตำบลแวง ตำบลโพธิ์ทอง ตำบลสารนกแก้ว ตำบลวังสามัคคี ตำบลอุ่มเม่า ตำบลโพธิ์ครีสว่าง ตำบลพรอมสวรรค์ ตำบลโคกสูง ตำบลสว่าง และตำบลโคกกล่มว่าง อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ.

ซึ่งได้ปรับปรุงแนวเขตให้เหลือเฉพาะเขตดำเนินการ จำนวน 4 ฉบับ ให้คณะกรรมการรายละเอียด (สิ่งที่ส่งมาด้วย 12-15)

4. ผลกระทบต่อนโยบายรัฐบาล เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

4.1 ผลดี

(1) การกำหนดเขตปฏิรูปที่ดินให้เหลือเฉพาะเขตดำเนินการ จะทำให้ราชภูมิที่ครอบครองที่ดินได้มีการกันออกจากการเขตปฏิรูปที่ดินได้รับประโยชน์โดยตรง คือ กรมที่ดินจะได้ดำเนินการออกสารสิทธิ์แก่ราชภูมิสืบทอดในที่ดินตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

(2) เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายที่ให้กำหนดเขตปฏิรูปที่ดินเฉพาะที่ดินที่สามารถนำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินเท่านั้น

(3) หน่วยราชการอื่นที่มีอำนาจตามกฎหมายสามารถดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

4.2 ผลเสีย

(1) เมื่อมีพระราชบัญญัติปรับปรุงแนวเขตให้เหลือเฉพาะเขตดำเนินการแล้ว ทำให้พื้นที่ที่ถูกกันออกจากการเขตปฏิรูปที่ดินไม่ถือว่าเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน และหาก ส.ป.ก. มีความประสงค์จะดำเนินการในพื้นที่ได้เพิ่มขึ้น ก็จะต้องกำหนดพระราชบัญญัติกำหนดเขตปฏิรูปที่ดินใหม่ ซึ่งจะต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ

(2) ส.ป.ก.ไม่สามารถจัดซื้อที่ดินเอกชนนอกเขตปฏิรูปที่ดินมาดำเนินการได้เนื่องจาก มาตรา 29 กำหนดว่า จะต้องมีการตราพระราชบัญญัติกำหนดเขตปฏิรูปที่ดินก่อน จึงมีอำนาจจัดซื้อหรือเวนคืนที่ดินได้ ทำให้เกิดความล่าช้าไม่สามารถจัดหาที่ดินให้เพียงพอแก่การซ้ายเหลือราชภูมิผู้ไร่ที่ดินทำกินได้อย่างทั่วถึง

(3) จะต้องใช้งบประมาณในการปรับปรุงพระราชบัญญัติกำหนดเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อแก้ไขแนวเขตปฏิรูปที่ดินเป็นจำนวนมาก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสนอคณะกรรมการตีความรัฐมนตรีพิจารณาต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายวีระ วงศ์สมุทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
สำนักจัดการปฏิรูปที่ดิน
โทร./โทรศัพท์ 0-2282-9932

บัญชีเอกสารที่แนบ

1. นิติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2534
2. สำเนาความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. 2535 และ พ.ศ. 2537
3. สำเนาแจ้งผลการวินิจฉัยร้องทุกข์ของนายใช้ อัมพวนันท์
4. สำเนาคำสั่ง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ 223/2544 สั่ง ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 2544
5. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการกันเชตา ครั้งที่ 2/2544 เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2544
6. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ 5/2546
เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2546
7. พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่กิ่งอำเภอตี อำเภอกรุงบุรี และอำเภอบ้านสร้าง
จังหวัดปราจีนบุรี ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. 2518
8. พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่อำเภอโคลกปีบ จังหวัดปราจีนบุรี ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน
พ.ศ. 2528
9. พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน
พ.ศ. 2525
10. พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่อำเภอเข้าพนม จังหวัดกระเบน ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน
พ.ศ. 2531
11. พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่อำเภอโพนทอง จังหวัดร้อยเอ็ด ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน
พ.ศ. 2534
12. บันทึกคำชี้แจงรายละเอียดประกอบร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่อำเภอตี
อำเภอกรุงบุรี อำเภอบ้านสร้าง และอำเภอศรีโนโภส จังหวัดปราจีนบุรี ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน
พ.ศ.
13. บันทึกคำชี้แจงรายละเอียดประกอบร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่อำเภอป่าซาง
และอำเภอบ้านโช่ง จังหวัดลำพูน ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ.
14. บันทึกคำชี้แจงรายละเอียดประกอบร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่อำเภอเข้าพนม
จังหวัดกระเบน ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ.
15. บันทึกคำชี้แจงรายละเอียดประกอบร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดิน ในท้องที่อำเภอโพนทอง
จังหวัดร้อยเอ็ด ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ.